

ת"פ 58150/06/17 - מדינת ישראל נגד יצחק בית-הלחמי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 58150-06-17 מדינת ישראל נ' בית-הלחמי
בפני כבוד השופטת אדנקו סבחת-חיימוביץ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יצחק בית-הלחמי

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שרית כץ בן משה

ב"כ הנאשם עו"ד ניר גורן

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

אומר כבר בפתח הדיון, כי החלטתי לזכות את הנאשם.

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב האישום המייחס לו עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "**החוק**").

במועד הרלוונטי לכתב האישום היה הנאשם בעליה של חברת גז "אינטרגז" (להלן: "**החברה**") ושריף נסר אלדין (להלן: "**המתלונן**") היה חוקר במשרד האנרגיה והתשתיות.

ביום 21.3.17 בשעות הבוקר, בבית משפט השלום ברחובות, נערך דיון הוכחות בהליך משפטי כנגד הנאשם והחברה (להלן: "**התיק האחר**"). במסגרת הדיון העיד המתלונן אודות חקירה שהתנהלה כנגד הנאשם והחברה.

בסיום עדותו יצא המתלונן מהאולם, פגש בנאשם כשפניו זעופות וכועסות, פנה אליו ואמר לו, כי בסך הכל הוא עשה

את עבודתו. בתגובה אמר הנאשם למתלונן, "כי ירדוף אותו, ידאג כי המתלונן ימכור את הבית שלו גם אם זה יעלה לנאשם במכירת חברת הגז שלו".

המענה לכתב האישום

2. במענה לכתב האישום שנמסר ביום 25.9.17 הנאשם לא חלק על האמור בכתב האישום אך טען שהדברים שהשמיע באוזני המתלונן לא מהווים עבירת איומים.
3. הדיון בתיק האחר התקיים ביום 21.3.17, 8 ימים לאחר פטירת אחותו של הנאשם וכשהוא נתון "במצב נפשי רגיש". במהלך עדותו של המתלונן בתיק האחר, התרגז הנאשם במהלך הדיון, התפרץ לדברי המתלונן ואף יצא מאולם הדיונים כדי להירגע.
4. המתלונן הוא שפנה לנאשם מיוזמתו באומרו ש"בסך הכל עשה את עבודתו", אמירה שלא הייתה מקובלת על הנאשם ושהיה מיותר לאמרה. בשלב זה היו חילופי הדברים נשוא האישום. עוד נטען שהמתלונן פנה לנאשם כדי ללבות את היצרים עד כדי התגרות מיותרת בנאשם.
5. אשר לתוכן ומשמעות הדברים שהשמיע הנאשם נטען, כי מדובר על פעולות חוקיות שינקוט הנאשם כנגד כל מי שהזיקו לו לשיטתו, תוך שהבהיר שהמתלונן עוד עשוי להיזקק למכירת ביתו כפועל יוצא של ההליכים המשפטיים שינקוט הנאשם כנגדו.
- כך שגזירת איומים מתוכן דברי הנאשם היא מסקנה שגויה, שכן לנאשם אין כל יכולת למכור את ביתו של המתלונן ולכן אין מדובר בפעולה "שלא כדין". זאת ועוד, המתלונן סיים את עדותו בשלב השמעת הדברים בין השניים ולכן אין כל תועלת בהפחדתו של המתלונן.
6. בדיון מיום 16.10.16 חזר והבהיר ב"כ הנאשם, לבקשת ב"כ המאשימה, כי הדברים המפורטים בכתב האישום נאמרו על ידי הנאשם אך לא בהקשר הנטען בכתב האישום, אלא כהודעת הנאשם שבכוונתו למצות את זכויותיו החוקיות והמשפטיות לנקוט בהליכים כנגד מי שלשיטתו הזיקו לו, ומטבע הדברים התגוננות בהליכים משפטיים כרוכה בעלויות כספיות.

טענות הצדדים בתמצית

7. **ב"כ המאשימה** טענה, כי במהלך שמיעת עדותו של המתלונן בתיק האחר הנאשם יצא מהאולם בכעס. השניים נפגשו מחוץ לאולם והמתלונן שראה את הנאשם עם פנים זועפות פנה אליו ואמר לו שהוא בסך הכל עושה את עבודתו וזה בתגובה איים עליו כאמור בכתב האישום. האמור בפרוטוקול הדיון בתיק האחר, כי הנאשם צעק דברים לעבר המתלונן משקף את כעסו והלך רוחו של הנאשם וזה מתיישב עם האיומים שהשמיע לאחר שפגש במתלונן מחוץ לאולם בתום עדות המתלונן. בנסיבות אלה, ביקשה שלא לתת אמון בגרסת הנאשם שכן זה הכחיש אף את המתועד בפרוטוקול בית המשפט בתיק האחר, לקבוע שהנאשם השמיע האיומים ולהרשיעו.

ב"כ המאשימה לא התייחסה בטיעוניה לטענת ההגנה, כי תוכן הדברים שהושמע על ידי הנאשם אינו מגבש עבירת איומים.

8. **ב"כ הנאשם** התייחס לתחושת הרדיפה שמלווה את הנאשם ביחס המתלונן ועמיתיו אליו.

ב"כ הנאשם ביקש שלא ליתן אמון בגרסת המתלונן ויתר עדי התביעה. בתום האירוע במקום להגיש תלונה המתלונן התקשר לשלושת עדי התביעה ואלה הנחו אותו לפנות למשטרה. העדים הם עמיתיו של המתלונן וניכר שהתגייסו לסייע לעדותו.

אין לתת משקל לדיווח המתלונן לשלושת עדי התביעה, שכן הוא חזר לאולם בית המשפט מיד אחרי חילופי הדברים בינו לבין הנאשם ולא דיווח על כך לא לשופטת ולא לתובעת ורק בצאתו מהאולם דיווח לעמיתיו כאמור. אף שהמתלונן טוען שהיה נסער עקב האיומים, הרי שלא ראו זאת עליו עת חזר לאולם הדיונים בשנית.

האמירות המיוחסות לנאשם אינן מגבשות עבירה של איומים, שכן אין בכוחו להוציאן אל הפועל (מכירת ביתו של המתלונן) אלא באמצעי לגיטימי של ניהול הליך משפטי שיוביל את המתלונן למכירת ביתו. כך שההקשר שבו נאמרו הדברים מתייחס למיצוי זכויותיו של הנאשם לנקוט בהליכים משפטיים כנגד המתלונן. "לרדוף" הוא ביטוי בשפה העברית ואינו מהווה מעשה שלא כדין מקום בו הנאשם הודיע על כוונה לגיטימית לרדוף אחר המתלונן בהליכים משפטיים. חילופי הדברים בין השניים היו על רקע כעס וסערת רגשות בהם היה נתון הנאשם. האמירה הינה חסרת משמעות אפקטיבית ואינה ישימה ולכן נעדרת כוונה פלילית, כך שלא מתקיים היסוד הנפשי לעבירת האיומים.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לפיה לא כל אמירה בוטה או שפה לא הולמת מהווה איומים.

פרשת התביעה

9. מטעם המאשימה העידו תומר גלבוע, אפרים צעדי, יצחק יכין, אילן גליק והמתלונן וכן הוגשו המוצגים ת/1 עד ת/5.

פרשת ההגנה

10. מטעם ההגנה העידו הנאשם ועו"ד אליאור אלכביר והוגשו המוצגים נ/1 עד נ/9.

דיון והכרעה

11. כידוע, נאשם לא יורשע אלא אם אשמתו הוכחה מעבר לספק סביר. לאחר שמיעת הראיות, הסיכומים ובחינת העדויות שהובאו בפני, אני קובעת, כי יש לזכות את הנאשם מהמיוחס לו מאחר שדברי הנאשם אינם מהווים איומים כהגדרתם בסעיף 192 לחוק.

התשתית העובדתית

12. כאמור, אין מחלוקת בין הצדדים לגבי עצם אמירת הדברים על ידי הנאשם והמחלוקת הינה האם אלה מהווים

עבירה של איומים. התשתית העובדתית תובא בקצרה שכן בזו יש ללמד על משמעות הדברים שהשמיע הנאשם ומדוע אין באלה להוות איומים.

13. **שריף נסר אלדין**, המתלון, סיפר בעדותו כי הוא מפקח במשרד האנרגיה משנת 2006, ובשנה וחצי האחרונות הוא עוסק בחקירות. במסגרת עבודתו חקר את פעילות החברה של הנאשם. למתלון היכרות של כ-10 שנים עם הנאשם והוא חקר אותו לא אחת.

ביום 21.3.17 הוא הגיע לבית המשפט למסירת עדותו בפעם השנייה בתיק האחר. את שאירע במפגש בין השניים תיאר כך **"בתום העדות יצאתי מכותלי ביהמ"ש בחוץ הוא הסתכל עליי ואז ראיתי בן אדם עם פנים זועפות פנים מאיימות אמרתי לו אדוני אני בסך הכל עשיתי את התפקיד שלי ומה שאני צריך לעשות ואז הוא איים עליי אמר לי אני ארדוף אותך אתן לך למכור את הבית שלך וגם אם זה יעלה לי בלמכור את חברת הגז ואני הייתי בהלם לא ידעתי נכנסתי לסערת רגשות"** (עמ' 20 שורות 1-5). בהמשך אותו יום הוא ניסה להקליט את הנאשם **"ואז הוא חזר על אותם דברים אני ארדוף אותך וכל אחד רק אם אני אצא זכאי לא אעשה כלום..."** (עמ' 20 שורות 6-7). לאחר מכן ניגש המתלון לתחנת המשטרה להגשת התלונה.

בחקירתו הנגדית, הסביר לגבי המבט המאיים **"הוא הסתכל עליי בפני (פנים- אס"ח) מאיימות הרגשתי סיטואציה לא נעימה לא היו לי כאלה הרבה מקרים. הרגשתי איום אז הגבתי ראיתי אדם שמגיע עם רוע אז האמרתי לו עשיתי את העבודה שלי"** (עמ' 21 שורות 10-11).

המתלון נשאל על משמעות האיום מבחינתו:

" ש. מה הבנת מהאיום שהוא אמר שגם אם תצטרך למכור את הבית מה רע בלמכור את הבית

ת. הוא אמר אני יעשה את הכל ואגרום לך למכור את הבית שלי, רכוש שלי, מה יש פה עוד.

...

ש. מה הבנת איך יגרום לך למכור את הבית

ת. הבנתי שהוא מוכן לעשות הכל עד כדי כך להרחיק לכת והאמירה לא יצאה לו סתם מהפה אלא התכוון לפי מה שאני מבין לעשות או לאיים בגלל זה הגשתי תלונה.

ש. איך בן אדם יכול לגרום לך למכור את הבית

ת. לא יודע" (עמ' 22 שורות 8-16).

ובהמשך הוסיף המתלון **"הוא גם אמר אני ארדוף אותך כל החיים שלי. מה זה ארדוף? הוא ירדוף אותך אדם ירדוף אותך כאילו אני ארדוף אותך עד שתיפגע, עד שתמכור את הבית הכוונה"** (עמ' 22 שורות 19-20). יצוין,

כי בעדות המתלונן במשטרה (ת/3) ובעדותו הראשית המילה לרדוף נאמרה בקשר למכירת הבית ולא כפי שנמסרה בנקודה זו. עוד יצוין, כי בדו"ח העימות (ת/2), טען המתלונן שהמילה לרדוף נאמרה בהקשר שצוין פה אך כתב האישום התבסס על גרסתו הראשונה ב- ת/3.

העד אישר, כי הנאשם ישב על הספסל בעת השיחה, וכי הדברים הושמעו לו לאחר שסיים את עדותו, כך שלא היה באלה להשפיע על עדות המתלונן.

העד סיפר, כי עשה טעות כאשר לא חזר לאולם הדיונים ומסר את הדברים לשופטת (עמ' 23). העד הכחיש שחזר לאולם הדיונים לאחר השמעת האיומים (עמ' 24). כאשר הוצג לו פרוטוקול הדיון לפיו הוא הוחזר לאולם הדיונים בתום עדותו השיב "יכול להיות שנתבקשתי לתת תשובה על שאלה של הסניגור או מישהו, היתה בקשה של ביהמ"ש. אני זוכר שהכניסו אותי אחרי שיצאתי" (עמ' 24 שורות 30-31).

כשהוטח בו שהוא וגם הנאשם שבו לאולם בשלב שלאחר השמעת הדברים הסביר העד "אני זוכר שנכנסתי לתת תגובה לא זוכר אם היה לפני האיום או אחרי האיום לא זוכר" (עמ' 25 שורה 3). בהמשך מסר העד שאינו יכול לומר אם הנאשם השמיע את הדברים אחרי שהוא יצא מהאולם בפעם הראשונה או בפעם השנייה.

לדבריו התנהלותו כלפי הנאשם הייתה רגילה, הוא אף זימן אותו לחקירה בעניין אחר אך היועץ המשפטי, כנראה בעקבות פניית ב"כ הנאשם, התערב וחוקר אחר ביצע את חקירת הנאשם. העד אישר, כי אלמלא התערבות היועץ המשפטי היה חוקר את הנאשם.

העד הודה, כי עת שוחח עם הנאשם כדי לזמנו לחקירה, הנאשם הודיע לו שלא יגיע לחקירה בפניו והעד העלה את הנושא בפני מנהלו.

בחקירה חוזרת נשאל העד מדוע פנה אל הנאשם וזה הסביר "אני זוכר קודם כל זה התחיל מהאולם שהוא התנהג לא יפה ואז בחוץ היה מגע אינטראקציה, מה שיצא לי באותו רגע, כי אני עשיתי את העבודה שלי בסך הכל" (עמ' 27 שורות 3-4). העד היה נסער מהדברים והתקשר לעדכן את מנהל האגף שלו. על העובדה שהתקשר לשלושה בעלי תפקידים במשרד טרם שהלך להגיש את התלונה הסביר "יש לי בוס ישיר ויש לי בוס מעליו, אני חייב לתת דיווח. אני לא עובד באופן עצמאי, זה לא עניין שלי, אני מייצג פה את החוק ואת המדינה ואני פועל לפי מה שאני. יש לי בוס ישיר שאני חייב לעדכן אותו" (עמ' 27 שורות 12-14). המנהל הישיר שלו הוא מר יכין.

המתלונן מסר עדות במשטרה ביום 21.3.17 בשעה 15:45 (ת/3). מעדות זו עלה שלאחר תום עדותו יצא מאולם בית המשפט, פגש בחוץ את הנאשם ש"היה כעוס מאוד, והסתכל עלי בפנים זועפות, הרגשתי מאוים באותו רגע, אמרתי ליצחק שעשיתי בסך הכל את עבודתי, ואז הוא איים עלי ואמר לי שהוא ירדוף אותי, וידאג שאני אמכור את הבית שלי, גם אם יעלה לו במכירת חברת הגז שלו. עניתי ליצחק שמצפוני נקי ועשיתי בסך הכל את העבודה שלי נאמנה ואני ישן טוב בלילה. והלכתי משם" (שורות 6-9). הוא עדכן את מר צעדי ואת יכין שאמרו לו להגיש תלונה במשטרה וכך עשה. לדבריו התקשר אל הנאשם בשעה 15:07 כדי להקליט אותו "יצחק חזר על האיומים שהוא ירדוף אותי וירדוף את כל מי שפגע בו וגרם לו נזק ואף טען שאני שיקרתי לבית

המשפט, אמרתי לו שבית משפט יחליט אם הוא זכאי. יצחק אמר לי שאם יצא זכאי הוא לא ירדוף אותי ואף אחד. אני לא הצלחתי להקליט את השיחה כי הטלפון מקליט רק שיחות נכנסות" (שורות 11-14).

לדבריו לא היו עדים לאירוע, אך העוזר של ב"כ הנאשם שמע את הנאשם צועק והכניס אותו לאולם.

14. על פי **4/נ** ביום 31.10.17 שלח המתלון לנאשם הזמנה לחקירה בפניו ביום 6.11.17 בקשר לאירוע מיום 22.9.16.

על פי **5/נ** ביום 31.10.17 פנה ב"כ הנאשם וקבל על הטענות לאי התייצבות הנאשם לחקירה מבלי שנשלח אליו זימון. כמו-כן הודיע ב"כ הנאשם, שאין זה ראוי שהמתלון שהגיש תלונה כנגד הנאשם בגין איומים יהיה החוקר בתיק.

15. **אפרים צעדי** מנהל אגף הפיקוח במשרד התשתיות. שוחח עם המתלון ביום האירוע וזה סיפר לו שהנאשם איים עליו, והוא הנחה אותו להגיש תלונה במשטרה. העד לא זכר את תוכן האיום. אף שסיפר שהוא נוהג להנחות את עובדי המשרד להגיש תלונה במשטרה נוכח ריבוי איומים על העובדים לא ידע לספר על מקרים דומים של איומים על עובד.

בעדותו במשטרה מיום 28.5.17, 8/נ, צין שאינו זוכר את טיב האיומים עליהם סיפר לו המתלון בשיחתם הטלפונית. העד הנחה את המתלון להגיש תלונה והנחה את מר גליק ללוות אותו לתחנת המשטרה וכך היה. יצוין, כי אין חולק שמר גליק לא מסר עדות ביום האירוע אלא ביום 28.5.17 כמו העד צעדי.

16. **אילן גליק** סיפר בעדותו שהאיומים על המתלון היו ביום בו הוא עצמו מסר את עדותו בבית המשפט בתיק האחר. העד מסר שעדותו בבית המשפט הייתה ביום 1.3 ואולם האיום כלפי המתלון היה ביום 21.3, כך שהעד לא דיין במועדים.

מפרוטוקול הדיון ב- **7/נ** עלה, שעדותו של גליק נשמעה בישיבה שהתקיימה ביום 1.3.17 אז נמסרה גם עדותו של המתלון, אשר המשך שמיעתה נדחה ליום 21.3.17. יצוין, כי ביום 21.3.17 לא נשמעה עדותו של המתלון בלבד.

17. **יצחק יכין** סיפר ששירת במשטרה 29 שנים והינו עובד המשרד ממרץ 2016. העד שמע מהמתלון טלפונית על האיומים. העד אישר, לאחר שהוצגו לו נספחים 4/נ ו- 5/נ, כי הוא הורה על החלפת החוקר בתיק של הנאשם, כך שייחקר על ידי חוקר אחר ולא מהמתלון, וזאת על פי הוראתו של היועץ המשפטי במשרד. לדבריו, המתלון מסר לו שהנאשם לא הגיע לחקירה, עד שלא שוחח העד עם הנאשם כדי לברר את סיבת אי התייצבותו לא קישר שמדובר במי שהמתלון הגיש תלונה כנגדו.

בעדותו במשטרה מיום 1.6.17, 4/ת, סיפר העד, כי המתלון התקשר אליו בתום הדיון ביום 21.3.17 ואמר לו שהנאשם איים עליו שירדוף אותו ועוד דברים שהעד אינו זוכר. המתלון נשמע לו נסער ומפוחד. העד הנחה את

המתלונן להתקשר לנאשם ולהקליט את האיומים. לדבריו גליק היה במקום והמתלונן סיפר לו על האיומים.

18. הנאשם מסר בעדותו שהוא עוסק בתחום הגז מזה 40 שנה. במהלך שמיעת עדותו של המתלונן בתיק האחר, התפרץ בבכי, בא כוחו הוציא אותו מאולם בית המשפט, כדי להרגיעו.

המתלונן יצא מאולם הדיונים, פנה אליו ומלמל משהו וכך נוצרה ביניהם השיחה. לדבריו, הממשק עם עובדי המשרד הוא על בסיס יום-יומי והוא נוהג בהם בצורה מכובדת חרף עשרות ביקורים שהיו בחברה. לדבריו, המתלונן חזר לאולם הדיונים לאחר השיחה ביניהם, ולו היה הנאשם מאיים עליו, הרי שהמתלונן היה מעלה את הדברים בפני השופט או התובעת.

על הדברים שמיוחסים לו הסביר "נוצרה שיחה והיה איזה 3-4 משפטים סך הכל בכל האינטראקציה הזו בכל המפגש הזה. הוא לקח איזה שהוא חלק ממלל דברים שנאמרו בינינו והחליט שאני מאיים עליו. למה אני צריך לאיים עליו בכלל" (עמ' 28 שורות 26-28).

הנאשם לא הצליח לתת הסבר להקשר בו אמר את המילה "לרדוף" את המתלונן למרות שאלות חוזרות של בא כוחו. הגישה הייתה מתחמקת והוא לא שיתף פעולה עם שאלות בחקירה הראשית שנועדו להבהיר את ההקשר בו נאמרו הדברים במיוחד המילה "לרדוף" (עמ' 28 שורה 29 ועד עמ' 29 שורה 10).

בהמשך נשאל שוב על ידי בא כוחו על משמעות המילה "לרדוף":

"ש. מה המשמעות שלה?"

ת. המשמעות שלה שאני חושב שבגלל עוול נגרם לי שנטפלים אלי ואמרתי שאני ארדוף את האנשים, או שאגיש נגדם תביעה משפטית או משהו כזה, זה גם סוג של רדיפה אבל לא התכוונתי למה שהוא רצה לקחת את זה ולהגיד שאני איימתי עליו.

ש. באיזה נסיבות רדיפה כזו יכולה לגרום לו למכור את הבית שלו?

ת. באמת שאני לא יודע להגיד.

ש. תנסה לשחזר למה התכוונת כי זו ההזדמנות שלך. אין הזדמנות אחרת. בהנחה שאמרת שתדדוף אותו עם אחרים או בלי אחרים.

ת. אמרתי שאולי אני ארדוף את האנשים שרודפים אותי או שמציקים לי.

ש. למה שיגיע בן אדם למצב שימכור את הבית.

ת. אם תהיה תביעה משפטית אנחנו יודעים שזה מלווה בהוצאות של כסף. אז אולי זה מה שהוא רצה להבין מזה. לא יודע. באמת שלא יודע מה הוא רוצה בכלל" (עמ' 29 שורות 12-22).

בהמשך הוסיף "בגלל שלהוכיח דברים כאלו בבית משפט זה עולה הרבה כסף ואולי לזה התכוונתי שאני צריך למכור את החברה שלי. הרי למה אמרתי שאני אמכור את החברה הזאת כדי להביא כסף לתביעה הזאת. את העמל של 45 שנה עבודה אני צריך למכור" (עמ' 30 שורות 1-3).

עוד הוסיף הנאשם, כי הסיכויים במשפט בתיק האחר נטו לטובתו בשלב בו העיד המתלונן, וההליך אף הסתיים במחיקתו מכתב האישום, ולכן לא היה לו כל טעם לאיים על הנאשם.

בחקירתו הנגדית, הנאשם הכחיש את הרשום בפרוטוקול הדיון בתיק האחר לפיו צעק על המתלונן שהוא "חתיכת אפס". לדבריו הוא היה בסערת רגשות, אך אם כך נרשם בפרוטוקול הדיון הוא מקבל את הרשום. הנאשם אישר שהמילים "חתיכת אפס" שבפרוטוקול הדיון בתיק האחר אמנם נאמרו אך אלה לא כוונו אישית למתלונן.

לדבריו הנאשם "הם קוראים לזה רדיפה אז שיהיה רדיפה אבל אתבע אותם. זה הכל, לא מהמשמעות שהם רוצים להביא את זה" (עמ' 34 שורות 17-18).

לדבריו המתלונן התקשר אליו באותו היום כדי להקניט אותו על פי יעוץ של גליק או צעדי כדי שהנאשם יכשל בלשונו ותהיה מדוע שהמתלונן יתקשר אליו ושב והבהיר, כי הוא התכוון לרדוף אותם באמצעות תביעה משפטית בלבד.

מחקירת הנאשם מיום 22.3.17 (ת/1) עלה, כי בעת המפגש בין השניים "אמרתי לו: "אללה ישפוט". ואז שרף פנה אלי. דיברנו כמה מילים ובזה נגמר הסיפור. לא איימתי עליו ולא הרמתי ידיים. הוא עוד אמר לי: "איציק, אתה במצוקה, עזוב". הוא מלמל כמה מילים בערבית שזו שפת האם שלו ובזה נגמר הסיפור" (שורות 8-10).

כשהוטחה בו המפורט בכתב האישום השיב "אולי הוא לקח תסבוכת של מילים. אני לא זוכר אם אמרתי דברים כאלה. הייתי בלהט של אחרי שראיתי אדם ששיקר בדיון ופוגע בפרנסה של 20 משפחות שעובדות אצלי. זה מפעל חיים שאני עובד עליו 40 שנה ומתנכלים לי מתיק לתיק... ודווקא שהמשפט נוטה לטובתי אני אלך לאיים עליו?... " (שורות 13-16).

בהמשך שוב נשאל על האמירה בכתב האישום והוא הסביר למה התכוון "אני לא אמרתי לו שאני ארדוף אותו. אולי אמרתי שאם אני אזוכה אז אנשים ימכרו את הבית שלהם. והתכוונתי שאני אתבע אותם תביעה אזרחית" (שורות 18-20). כבר בשלב החקירה הסביר הנאשם שהתכוון לנקיטת צעדים משפטיים ולא כל פעולה אחרת, שאינה חוקית.

המתלונן התקשר אליו לאחר הדיון, הוא הבין שזה מנסה להקליט אותו ולכן ניתק את השיחה.

לדבריו, בעת שהמתלונן דיבר אליו בבית המשפט "הייתי כל כך נסער שלא ממש הקשבתי" (שורות 24-25).

19. בדו"ח עימות מיום 3.4.17 בין הנאשם למתלונן (ת/2), מסר המתלונן כי הנאשם פגש בו מחוץ לאולם הדיונים "בשיחה שהתקיימה איתו הוא איים עלי ישירות ואמר שירדוף אותי על ימי חיו ויגרם לי שאני אמכור את הבית שלי ואפילו אם יעלה לו למכור את חברת הגז שברשותו. אמרתי ליצחק שעשיתי את העבודה שלי נאמנה ובית המשפט יחליט אם אתה זכאי או אשם" (שורות 6-9).

הנאשם סיפר, כי בעת ששמע את עדות המתלונן בתיק האחר "... וזה צרם לי מאוד. התפרצתי בבכי ואמרתי כמה

דברים... עורך הדין שלי ביקש ממני לצאת החוצה ויצאתי החוצה..." (שורות 10-16). בעודו יושב מחוץ לאולם בית המשפט יצא המתלון "שריף בא התקרב אלי... ומילמל ואמר דברים בערבית, אני לא יודע מה הוא אמר, והוא יצר איתי אינטראקציה של שיחה. בשיחה הזאת שקצת התלהטה, לא איימתי עליו..." (שורות 17-21).

בהמשך הוסיף "יכול להיות שנאמרו הדברים, משיחה שנמשכה הרבה זמן הוא עושה בליל של מילים... והוא לקח מבלייל של שיחה את מה שהוא רוצה להבין. יתרה מכך, לאחר שעה ומשהו הוא התקשר אלי וניסה עוד הפעם למשוך אותי בלשוני ולהפיל אותי" (שורות 23-26).

הוטח בנאשם כי אמר למתלון את המילים "אני ארדוף כל אחד שעשה לי נזק, אבל אם אני אצא זכאי אני לא אעשה כלום" וזה השיב "הוא רוצה להפוך את זה לאיומים" (שורות 27-29).

עוד הוטח בנאשם שאמר למתלון "שתרדוף אותו כל ימי חייך ושתגרום לו למכור את הבית שלו גם אם זה יעלה לך במכירת חברת הגז?" והשיב "אני לא זוכר איך נאמרו הדברים האלה. הוא תפס אותי בשעת מצוקה ויתרה מזאת בשיחה הזו נאמרו הרבה דברים. יכול להיות שנאמר משהו בסגנון הזה אבל זה לא איום" (שורות 30-34).

עוד מסר המתלון, כי הנאשם פנה אליו "פנים מול פנים בנימה מאיימת ומטרידה. עם הבעת פנים רעה. של בן אדם שמתכוון לעשות את מה שהוא אומר", וכי הוא חזר על הדברים גם בשיחה הטלפונית (שורות 25-26), הנאשם בתגובה מסר שהוא עומד על כך שהמתלון יביא את ההקלטה של השיחה הטלפונית ביניהם.

הוטח במתלון, כי הוא שיזם את השיחה והתקרב אל הנאשם וזה השיב "יכול להיות שהיה מפגש פנים מול פנים איתו והוא הסתכל עלי בנימה מאיימת ואני אמרתי לו: איציק אני בסך הכל עשיתי את העבודה שלי על פי החוק. ובית המשפט יקבע אם אתה אשם או זכאי ואז הוא התפרץ. והוא קם אלי ואני הרגשתי מאויים ולא ידעתי מה לעשות" (שורות 40-43). דברים אלה של המתלון שונים מהמתואר בכתב האישום הן בתוכנם והן בסדר קרות הדברים.

הנאשם ביקש להוסיף, כי לא איים ולא התכוון לאיים על המתלון, וכי בעבר היו סיטואציות יותר חמורות שהתנהלות המתלון פגעה בנאשם כלכלית והנאשם כיבד אותו ולא איים עליו.

המתלון הוסיף שחקר רבות את הנאשם במסגרת עבודתו ותמיד עשה זאת בהתחשבות רבה, וימשיך לעשות את עבודתו נאמנה כפי שעשה עד כה.

20. מעיון בפרוטוקול הדיון מיום 21.3.17 בתיק האחר (7/נ) עולה כי נרשמה הערת בית המשפט לפיה במהלך עדותו של המתלון "הנאשם צועק: מה אתה מקבל עבור זה. אתה משקר פה כבר שעתיים. שיעצרו אותי יותר טוב מאשר העיוות הזה. מה זה. למה... חתיכת אפס. (הנאשם יוצא מהאולם)" (עמ' 56 שורות 7-8).

בעמוד 62 בתום עדותו של המתלון תועד כך בפרוטוקול הדיון:

"הנאשם נכנס לאולם- השעה 14:27

ברשות ביהמ"ש שאלה נוספת לעד:" (עמ' 62 שורות 19-20) וב"כ הנאשם הפנה שאלה נוספת למתלון.

21. עו"ד אליאור אלכביר עבד בעת הרלוונטית במשרדו של ב"כ הנאשם ונכח באולם בית המשפט בתיק האחר

ביום 21.3.17. העד מסר שבמהלך עדותו של המתלון הוא ראה את הנאשם בוכה ושמע אותו ממלמל לעצמו שהעד שקרן, אך אינו יודע אם יתר הנוכחים באולם שמעו את הדברים. הנאשם התפרץ ויצא מהאולם בוכה ונסער. העד יצא אחרי הנאשם, נתן לו כוס מים, וידא שזה נרגע וחזר לאולם הדיונים.

2-3 דקות לאחר תום עדות המתלון ולאחר שיצא מאולם הדיונים נתבקש העד על ידי ב"כ הנאשם לקרוא למתלון לשוב לאולם הדיונים. בעת שיצא החוצה ראה את המתלון ואת הנאשם משוחחים.

לדבריו, המתלון נראה רגיל ולא נסער או מפוחד בעת שקרא לו לשוב לאולם הדיונים. האווירה באולם היתה רגועה ונינוחה.

העד גילה על התלונה כנגד הנאשם שבוע לאחר הדיון. מספר חודשים לאחר מכן התבקש על ידי ב"כ הנאשם להעלות את הדברים על הכתב ושלח לו אך לא מסר עדות במשטרה.

בחקירה הנגדית הוקרא לו המתועד בפרוטוקול הדיון בתיק האחר לגבי העובדה שהנאשם צעק את הדברים על המתלון והעד השיב שלא זכר את הדברים אך הנאשם אכן קרא בכינוי גנאי. עוד מסר שאינו יודע לומר אם הנאשם כעס באותו היום אם לאו.

לסיכום התשתית העובדתית

22. נתתי אמון בגרסת המתלון, עדותו הייתה פשוטה ומהימנה. הנאשם אישר את תוכן הדברים.

אני דוחה מכל וכל טענות הנאשם לפרובוקציה מצד המתלון בפנייתו אל הנאשם עת פגש בו מחוץ לאולם הדיונים. נתתי אמון בגרסת המתלון, כי עת שפנה לנאשם הוא ביקש להרגיעו ולהסביר לו שהוא ממלא את תפקידו.

עוד אני קובעת, כי הדברים שהשמיע הנאשם כלפי המתלון הם אלה שמסר המתלון בחקירתו במשטרה ביום האירוע (3/ת) ובחקירתו הראשית כפי שהם מתוארים בכתב האישום ולא אמר הנאשם, כי ירדוף את המתלון כל ימי חייו (כעולה מ- 2/ת) וחקירתו הנגדית של המתלון).

גם בקשר לתיאור פניו ומבטו של הנאשם אני קובעת, כי הוכח שפני הנאשם היו זעופות וכועסות כמתואר בכתב האישום ולא עסקין במבט מאיים. המתלון הבהיר שניגש לנאשם כדי להרגיעו ולהסביר לו שהוא עושה את עבודתו בשל מבט כועס וזועף ולא שוכנעתי שדובר במבט מאיים שאז אין למתלון סיבה לגשת למי שמאיים עליו בהתנהגות.

23. הנאשם לא חלק על המסכת העובדתית בתיק אלא טען, כי הדברים שהשמיע באוזני המתלון אינם מהווים איומים.

עדותו של הנאשם בבית המשפט הייתה מבולבלת ולא אחידה בהסבריו לגבי משמעות הדברים שאמר. יחד עם זאת גם בעדותו בבית המשפט לא העלה הנאשם אפשרות לא חוקית בה ינקוט כלפי המתלון ובהמשך עדותו בבית המשפט חזר על האמור בחקירתו במשטרה, כי כוונת הדברים הייתה לנקיטת הליכים משפטיים כנגד המתלון שיהיה

בהם להביאו למכירת ביתו לשם הגנה גם אם הדבר יוביל את הנאשם עצמו למכור את החברה כדי לממן הליכים אלה. אני מקבלת הסבר זה של הנאשם לתוכן הדברים המפורטים בכתב האישום. יצוין, כי אף המתלונן מסר שאינו יודע למה התכוון הנאשם בדברים והסביר שהוא רואה בהם איום עליו.

24. עוד אני קובעת, כי הנאשם השמיע את הדברים באוזני המתלונן עת יצא מאולם בית המשפט בתום עדותו ובטרם הושב לאולם הדיונים בשנית לשאלה נוספת לבקשת ב"כ הנאשם כמפורט בפרוטוקול ב- 7/נ.

25. משכך, נותר להכריע האם המתואר בכתב האישום עולה כדי עבירת איומים אם לאו.

האם הדברים מהווים איומים?

26. סעיף 192 לחוק קובע כך:

"המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקיטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

27. בע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל (6.9.89) (להלן: "עניין ליכטמן"), המערער הודיע למתלוננים (קציני משטרה) שאם לא יפגשו איתו הוא יפרסם חומר שיזיק להם. נקבע שמכיוון שבידו של המערער השליטה לפרסום החומר, וכי לפי יסודות העבירה נראה שהוא היה מודע ברמה גבוהה שהדבר יגרום לפחד אצל המתלוננים, אזי מדובר באיום של ממש.

על יסוד "האיום" נקבע בפסק הדין, כי "... אין לבחון את יסוד "האיום", הוא היסוד הפיסי לפי סעיף 192, לפי קנה מידה סובייקטיבי של האדם שכלפיו הופנה האיום..." אלא במבחנים אובייקטיביים "... הערכתו של האדם הסביר, כפי שהיא באה לידי ביטוי על רקע מכלול נסיבותיו של המקרה" (סעיף 7) (ראו גם ע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל (06.04.11)).

נקבעו בפסק הדין שני מבחנים על מנת להבחין בין איום לאזהרה. הראשון, **מבחן השליטה**, האם יש לדובר שליטה או השפעה על אפשרות התממשותה של הסכנה שעליה הוא מתריע. השני, **מבחן המהות**, מה מהותם וטיבם של הדברים שנאמרו?

על פי שני המבחנים לעיל, אני סבורה שבמבחן השליטה, אין לנאשם שליטה או השפעה על אפשרות התממשות הדברים. אמנם לנאשם יכולת שליטה מלאה על הגשת תביעה כנגד המתלונן אבל לא על תוצאותיה, שיכול ויובילו לנזקים כלכליים שיגרמו למתלונן למכור את ביתו.

אשר למבחן השני, מבחן המהות, אני סבורה שתוכן הדברים מבטא הצהרת כוונות לפעול בערוצים חוקיים, תביעה משפטית, ולא אחרת.

גם תביעה משפטית יכול שתגרום לאדם אי נוחות ואף תחושת איום סובייקטיבית אבל אין בכך כדי לקיים את יסודות העבירה. הפרשנות האובייקטיבית לדברי הנאשם היא שהוא ירדוף את המתלונן בהליכים משפטיים באופן שיביא למכירת ביתו של המתלונן גם אם המהלך יוביל למכירת עסקו של הנאשם. יש לקרוא את האמירה למכירת הבית כתוצאה אפשרית לניהול הליך משפטי ותוצאותיו, שכן ניהול הליך משפטי כרוך בעלויות כספיות שיכול שיובילו את המתלונן למכירת ביתו כדי להתגונן ולנאשם אף למכור את עסקו כתוצאה מכך. אחרת למה לו לנאשם לרצות להפסיד את עסקו?

28. ברע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל, (4.1.06), עוד נקבע, כי "... לא כל התייחסות שלילית לאחד או יותר מהתחומים המוזכרים בסעיף 192 עולה כדי איום. יש שהאיום הוא ברור וחד-משמעי, כאשר הוא מפורש ובוטא. יש שמתעורר קושי בהכרעה אם אכן מדובר בביטוי מאיים. כך באשר לביטויים גבוליים שיש בהם איום נרמז או איום מוסווה וכך, לעתים, בביטויים בעלי משמעות מאיימת בנסיבותיו המיוחדות של המאיים. החשיבות שיש לסיווג ביטוי כ"איום" במובנו העבריני נובעת מן ההגבלה האינהרנטית הקיימת בעבירת האיומים על חופש הביטוי של הפרט..." (סעיף 11).

וכן "באשר לעבירת האיומים, הרי שמעצם טיבה היא דורשת קיומו של מעשה איום המופנה כנגד המאיים, נפגע העבירה. כאמור, השאלה אם התנהגות מסוימת או מעשה כלשהו הם בגדר איום אסור נבחנת מנקודת מבטו של "אדם מן היישוב" הנמצא בנסיבותיו של המאיים... אשר על כן כדי להשיב על השאלה אם התקיימה עבירת האיומים, יש להגדיר מהו האיום ומהו המאיים. בהתאם לקביעה זו תיערך החקירה וייערך כתב האישום. בהתאם לכך יתנהל גם המשפט, ובכל מקרה ייבחנו השאלות הרלוונטיות למאיים המתאים" (סעיף 41).

אשר ליסוד הנפשי נקבע, כי "ניתן אפוא לסכם ולקבוע כי על היסוד הנפשי של הכוונה להפחיד או להקניט הקבוע בעבירת האיומים חלה הלכת הצפיות. בהתקיים מודעות ברמת הסתברות גבוהה, עד כדי קרבה לוודאות, כי הביטוי המאיים עלול להפחיד או להקניט את קולט האיום - הוא המאיים - כי אז מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין" (סעיף 40).

למען הסר ספק, ייאמר כי לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לגיבוש יסודות עבירת האיומים. הנאשם לא יזם את הפניה למתלונן, הוא ענה לפניית המתלונן. הנאשם נותר לשבת במהלך השיח ביניהם ולא נלוותה לדבריו התנהגות שיש בה לתת פרשנות אחרת לדבריו. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר, כי הנאשם היה מודע לכך שדבריו יפחידו או יקניטו את המתלונן.

29. בע"פ 3779/94 משה חמדני נ' מדינת ישראל (11.2.98) המערער איים על המתלוננת, בין היתר, כי יפיץ תמונות שלו ושללה. נקבע, כי יש בכך איום על שמה הטוב של המתלוננת מאחר והנאשם ידע, כי היא חוששת מפני הפצת הידיעות בדבר יחסיהם. המערער טען שכוונתו לא הייתה לאיים אלא להפסיק את אמירותיה כלפיו. נקבע שאין זה משנה, מכיוון שאין ספק, כי פעל מתוך מטרה להפחיד ולהקניט, דהיינו-היסוד הנפשי בעניין זה הוכח לצורך עבירת האיומים:

"בענייננו העביר המערער למתלוננת מסר ברור באופן ישיר ובאופן עקיף שהיה בו כדי לעורר בלבו של

כל אדם סביר שהיה נתון באותן הנסיבות, חשש כבד מפני חשיפה של פרטים אינטימיים, בין נכונים ובין כוזבים, שיש בהם כדי לפגוע בשמו הטוב" (סעיף 6).

בע"פ 6368/09 מתן זקן נ' **מדינת ישראל** (12.07.10) נקבעו שלושה מבחנים עזר לסיווג אמירה כאיום:

"... לצד מבחן השליטה ומבחן המהות שהובאו לעיל ניתן להציע מבחן אחר, אשר לטעמי יסייע במלאכת ההכרעה בתיק זה - **מבחן ההקשר. על פי המבחן המוצע יש לשאול שלוש שאלות: האחת, מה אמר. השנייה, מי אמר. השלישית, מדוע אמר.** מבחן ה'מה' מתמקד בשאלת מעשה העבירה. כמובן, ניתן לבצע פעולת איום גם ללא מילים אלא באמצעות סימנים או התנהגות אחרת. ברם, פשיטא, ללא מעשה - אין עבירה. מבחן ה'מי' נועד לבדוק את הקשר בין הנאשם לבין מעשה האיום. בדרך זו ניתן ללמוד על אופיו של מעשה האיום. **מבחן ה'מדוע' מטרתו לבחון את הכוונה העומדת מאחורי המעשה כנדרש בפלילים.** יש לשקלל את שלושת המבחנים - מה, מי ומדוע - על מנת להגיע להכרעה האם בוצעה עבירת איום. במובן זה, המבחנים הינם משולבים" (סעיף 7).

גם במבט למבחן ההקשר לא ניתן לומר שהדברים שהשמיע הנאשם מגבשים את עבירת האיומים. במבחן זה כאמור בפסק דין זקן יש לבחון מה נאמר, על ידי מי ומדוע. אין מחלוקת על תוכן הדברים שנאמרו. הדברים נאמרו על ידי הנאשם כלפי חוקר שחקר אותו והעיד על הפעולות שביצע וזאת במסגרת הליך משפטי כנגד הנאשם והחברה שלו.

איום נועד לגרום לשומע אותו לפעול כפי רצונו של המאיים תוך שלילת חירותו של המאיים (ע"פ 4210/09 **לירן נ' מדינת ישראל** (25.11.09)). דברי הנאשם לא מבטאים פגיעה בערכים המוגנים על פי סעיף 192 לחוק. למתלון אין הגנה מפני אפשרות להגשת תביעה כנגדו ככל שהנאשם ימצא שיש לו עילת תביעה ועל כן הודעת הנאשם שירדוף את המתלון בהליכים משפטיים שתוצאתם מכירת ביתו של המתלון אינה מהווה איום בהקשר זה.

בחינת השאלה מדוע נאמרו הדברים מלמדת, שאלה נמסרו בתום הדיון ולא לפניו, כך שלא נועדו להשפיע על המתלון טרם מתן עדותו. הנאשם לא יזם את הפניה אל המתלון והדברים נאמרו לאחר שיצא נסער מאולם הדיונים למשמע עדותו של המתלון כלפיו הגיב בצעקות. במצב דברים זה, אמירתו של הנאשם כי ירדוף את הנאשם ויגרום למתלון למכור את ביתו גם אם הדבר יביא את הנאשם למכור את החברה שלו, היא בבחינת הודעת הנאשם, כי ינקוט בהליכים משפטיים כנגד המתלון, שתוצאתם הפסד כלכלי הן למתלון והן לנאשם, במכירת ביתו של האחד ומכירת החברה של השני.

במצב דברים זה הסבריו של הנאשם מלמדים, כי הדברים נאמרו כהתראה לנקוט בפעולה משפטית ולא איום לרדוף את הנאשם בדרך אחרת שאינה חוקית.

גם בהתנהגותו של המתלון לאחר שמיעת הדברים יש לחזק עמדה זו. המתלון בהגנתו לא טען שנמנע מלספר לתובעת או לבית המשפט על הדברים שהושמעו כדי לא להשחיר את פני הנאשם. המתלון פשוט לא סיפר ולא מסר הסבר לכך, אף שלדבריו פחד מדברי הנאשם. העובדה שלא סיפר לתובעת או לבית המשפט עם שובו לאולם הדיונים,

העובדה שהתקשר אל הנאשם בסמוך על מנת להקליט את הדברים שאמר הנאשם מחזקים החשש שאפילו למתלונן עצמו הדברים לא היו מספיק נהירים ולא ניתן לשלול שהוא ביקש לעמוד על טיבם של הדברים בטרם שיפעל בנושא. יתירה מכך, גם העד גליק ששמע על תוכן הדברים מהמתלונן הנחה אותו ליזום שיחת טלפון עם הנאשם ולהקליט אותה כדי לשחזר את אמירות הנאשם.

30. בע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל (06.04.11) התייחס בית המשפט לרכיב ההקנטה שבסעיף 192 לחוק:

"כ"ה. ניתן ליבנו כי סעיף 192 כולל, במקביל לרכיב ההפחדה את רכיב ההקנטה - "בכוונה להפחידו את האדם או להקניטו...". מלון אבן שושן (לשנות האלפיים - 2007) מגדיר הקנטה "הכעסה, הרגזה, עשיית מעשה שיש בו כדי לעורר רוגז". אך בנידון דידן, נוכח נוסח החוק, יש להניח כי הקנטה פירושה הרגזה מתגרה ברמה מקבילה להפחדה; לא ברמת "עֲצָבָן" גרידא. "מניעת ההפחדה וההקנטה, חופש הבחירה של הפרט, הם האינטרסים החברתיים המוגנים בעבירת האיומים".

....

כ"ו. פרופ' ש"ז פלר (יסודות בדיני עונשין, א' 570 (1984) אומר, אמנם בהקשר שונה):

"אשרלמהותמעשהההקנטההצריךהואמטבעו להתבטא, מבחינהאובייקטיבית, כהתנהגות בלתי צודקת, פוגעת מבחינהפיזיתאומורלית, ואוליאף בהתנהגותבניגוד לדין. כלומר, מעשהבלתימקובל, שאינאדםעושה כלפירעהו, כשםשאינאמוכן לקבלו מרעהו..."

עינינו הרואות כי הקנטה היא אמירה פוגענית בדרגה של ממש, שאדם מן היישוב יפגע הימנה ועלול הוא להתיירא".

הודעת הנאשם, כי ירדוף אחר המתלונן באמצעות הליכים משפטיים אינה עולה כדי התנהגות שיש בה משום מעשה לא מקובל שיש בו לפגוע במתלונן פיזית או מורלית. מטבע הדברים הודעה כי תוגש תביעה כנגד אדם אינה נעימה במיוחד אמורים הדברים כשהדבר נוגע למילוי תפקידו של המתלונן שאינו סבור שביצע עוולה המקימה עילת תביעה, אך בין תחושת חוסר הנוחות לבין התנהגות העולה כדי הקנטה, הפחדה והתנהגות שאינה כדין המרחק רב לטעמי.

לסיכום

31. נוכח כל האמור לעיל אני קובעת, כי עובדות כתב האישום אינן מגבשות את יסודות עבירת האיומים, לפי סעיף 192 לחוק, ועל כן אני מזכה את הנאשם מהמיוחס לו.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ז ניסן תשע"ח, 12 אפריל 2018, במעמד הצדדים